

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (250) 成语故事 (二五〇)

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2565 - 11:37 น.

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	อ.ช่อชิง เมธาธารณ์กุล ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มฟล.

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (250) 成语故事 (二五〇)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 兼听者明, 偏信则暗/兼聽者明, 偏信則暗 jiān tīng zhě míng piān xìn zé àn (เจียนทิงเจ้อหมิง เฟียนซินเจ้ออัน) โดย คำว่า 兼/聽 jiān (เจียน) แปลว่า ผสม รวม 听 tīng (ทิง) แปลว่า ฟัง 者 zhě (เจ้อ) แปลว่า ผู้ ผู้ที่ 明 míng (หมิง) แปลว่า สว่าง ในที่นี้อาจหมายถึงความฉลาด 偏 piān (เฟียน) แปลว่า ด้าน บางด้าน ในที่นี้คือด้านเดียว 信 xìn (ซิน) แปลว่า เชื่อ ในที่นี้จะหมายถึงฟังความ 则/則 zé (เจ้อ) แปลว่า กลับ กลับจะ ก็ จะ แต่ 暗 àn (อัน) แปลว่า มืด ความมืดมน ดังนั้น เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง ผู้รับฟังความเห็นรอบด้านย่อมพบความสว่าง แต่ผู้รับฟังความด้านเดียว ก็ จะ พบกับความมืดมน มาดูนิทานตัวอย่างกันครับ

จีนในช่วงราชวงศ์ถังตอนต้น 唐朝 Táng cháo (ถังเจา) ตั้งแต่จักรพรรดิถังไท่จง 唐太宗 Táng tài zōng จนถึงจักรพรรดิถังเสวียนจง 唐玄宗 Táng xuán zōng เป็นเวลาร้อยกว่าปีที่บ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองมากในทุกด้าน จนกล่าวได้ว่า เป็นยุคที่จีนยิ่งใหญ่ เป็นศูนย์กลางความรุ่งเรืองแห่งหนึ่งของโลกทีเดียว

ที่นี้เรามาเริ่มต้นกันที่ยุคสมัยการปกครองของจักรพรรดิถังไท่จง ว่ากันว่ารูปแบบการปกครอง การบริหารบ้านเมืองของพระองค์นั้น ได้กลายเป็นต้นแบบ หรือไอดอลของจักรพรรดิรุ่นหลังอยู่หลายพระองค์ ไม่ว่าจะเป็น **จักรพรรดิฉู่เจ๋อเทียน** จักรพรรดิหญิงเพียงองค์เดียวในประวัติศาสตร์จีน จนมาถึงจักรพรรดิถังเสวียนจง และก็เป็นที่ยอมรับกันว่า ทุกพระองค์ที่เดินตามรอยพระบาทของจักรพรรดิถังเสวียนจงนั้น ล้วนสามารถบริหารบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองได้ทุกพระองค์ ถ้าเช่นนั้น จักรพรรดิถังไท่จงบริหารบ้านเมืองเช่นไรหรือ จึงทำให้บ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองได้เพียงนี้

(ที่มาภาพ: <http://image.baidu.com/search>)

มีบันทึกว่า การบริหารบ้านเมืองที่เก่งกาจของท่านนั้น ไม่ใช่ว่าพระองค์ท่านจะเก่งแต่เพียงผู้เดียว แต่ด้วย เพราะการมีทีมบริหารที่เก่ง มีคนดีช่วยงานมากนั่นเอง ร่วมกับท่านเป็นจักรพรรดิที่รับฟังความเห็นของผู้คนรอบข้าง การฟังความ รอบด้านก่อนตัดสินใจ จึงทำให้การบริหารบ้านเมืองเกิดข้อผิดพลาดได้น้อย โดยมีคำกล่าวที่ขึ้นชื่อของจักรพรรดิถังไท่จงทรงกล่าวไว้ว่า

用铜做镜子，可以整理衣帽；用历史做镜子，可以了解兴旺；用人做镜子，可以了解对错。

用銅做鏡子，可以整理衣帽；用歷史做鏡子，可以了解興旺；用人做鏡子，可以了解對錯。

Yòng tóng zuò jìngzi, kěyǐ zhěnglǐ yī mào; yòng lishǐ zuò jìngzi, kěyǐ liǎojiě xīngwàng;

yòng rén zuò jìngzi, kěyǐ liǎojiě duì cuò.

โย่ง โถง จั้ว จิ้งจื่อ เขออี เจ็งหลี่ อี เม่า, โย่ง ลีจื่อ จั้ว จิ้งจื่อ, เขออี เหลียวเจีย ชิงว่าง, โย่ง เหวิน จั้ว จิ้งจื่อ, เขออี เหลียวเจีย ตู่ซั่ว

ใช้โลหะทองแดงส่องเงา สามารถจัดทรงเสื้อผ้า และหมวก ใช้ประวัติศาสตร์เป็นกระจกส่องเงา สามารถเรียนรู้ความรู้โรจน์ และดับสูญของชาติรัฐต่างๆ ใช้คนเป็นกระจกส่องเงา สามารถรู้ผิดชอบชั่วดี

ด้วยเหตุนี้เอง ทำให้พระองค์เป็นคน ที่รับฟังความเห็นของข้าราชการรอบด้าน บ้านเมืองจึงสงบ และรุ่งเรือง แต่กว่าจะผ่านมาถึงขั้นนี้ มีเรื่องเล่าว่า ครั้งหนึ่งพระองค์ท่านตรัสถามเสนาบดีเว่ยเจิง **魏征 Wèi Zhēng** ทำอย่างไรจึงบริหารบ้านเมืองได้ไม่ผิดพลาด ทำอย่างไรการตัดสินใจทำงานแต่ละเรื่อง จะไม่เกิดความผิดพลาด เสนาบดีเว่ยเจิงทูลตอบว่า **兼听者明, 偏信则暗** ผู้ที่รับฟังความเห็นอย่างรอบด้านย่อมพบ

ทางสว่าง ผู้ที่ฟังความเพียงข้างเดียวย่อมมีดมน จักรพรรดิถึงไท่จงได้ฟัง จึงเข้าใจ และยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเรื่อยมาตลอดรัชกาล

ต่อมาเมื่อเสนาบดีเว่เจิงเสียชีวิตแล้ว จักรพรรดิถึงไท่จงตรัสว่า เว่เจิงจากไปแล้ว ตัวเขาก็เหมือนขาดกระดูกเงาไปบานหนึ่ง ต่อไปนี้จะหาใครเป็นกระดูกเงานั้นได้อีก ดังนั้น จะเห็นว่า การเป็นผู้บริหารที่ดีได้นั้น ไม่ใช่อาศัยความเก่งกาจสามารถเฉพาะตัวในการทำงานของผู้บริหารเท่านั้น แต่ต้องอาศัยทีมงาน เมื่อมีทีมงานแล้ว ในฐานะผู้บริหารสูงสุดก็ต้องยอมรับฟัง และแยกแยะผิดชอบชั่วดี จึงจะทำให้องค์กรของตนเดินไปข้างหน้าได้

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：听取各方面的意见，才能正确认识事物；只相信单方面的话，必然会犯错误。

成語比喻：聽取各方面的意見，才能正確認識事物；只相信單方面的話，必然會犯錯誤。

Chéngyǔ bǐyù: Tīngqǔ gè fāngmiàn de yìjiàn, cáinéng zhèngquè rènshì shìwù; zhǐ xiāngxìn dān fāngmiàn dehuà, bìrán huì fàn cuòwù.

เจียงหยี่ ปี้ยวี่ : ทิงจวี่ เก้อ ฟางเมี่ยน เตอะ อี้เจี้ยน, ไจเหิง เจิงเชว่ เรินจื่อ จื่ออู่; จื่อ เซียงซิน ตาน ฟางเมี่ยน เตอะ ฮว่า, ปี้หฺราน ฮุย ฟาน ชว่ว

สุภาษิตเปรียบว่า ฟังความเห็นหลายด้าน จึงจะรู้ความจริงได้ ฟังความข้างเดียว ย่อมจะเกิดความผิดพลาดได้แน่นอน

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

你作为领导,应当牢记兼听则明、偏信则暗这句话。

你作為領導,應當牢記兼聽則明、偏信則暗這句話。

Nǐ zuòwéi lǐngdǎo, yīngdāng láoji jīān tīng zé míng, piān xìn zé àn zhè jù huà.

หนี่ จว่วเหวย หลิงต่าว, อิงตัง เหลาจี้ เจี้ยน ทิง เจ้อ หมิง, เฟียน ซิน เจ้อ อัน เจ้อ จวี่ ฮว่า

คุณในฐานะผู้นำ ต้องจำไว้ว่า ผู้รับฟังความเห็นรอบด้านย่อมพบความสว่าง แต่หากรับฟังความแต่ด้านเดียวก็จะพบกับความมืดมน